

ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΕΥΤΥΧΙΑ
ΓΙΑΝΝΑΚΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΙΚΑΡΟΣ

ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης - Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

ΕΥΤΥΧΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Αστυνομικό μυθιστόρημα

ΙΚΑΡΟΣ

*Στον Γιάννη Β. που μου αφηγήθηκε
την άγνωστη ιστορία του.*

*«Oh Mamy! Oh Mamy, Mamy blue, Oh Mamy blue!
Où es-tu Mamy?»*

Σημείωμα για τους αναγνώστες

Η ιστορία στηρίζεται σε πραγματικά γεγονότα, αλλά τα πρόσωπα ουδεμία σχέση έχουν με την πραγματικότητα των άλλων.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

υπέροχος

1.

«Σήμερα δεν πήγα στη δουλειά.
Πήρα το αμάξι και βγήκα εθνική.
Δεν ξέρω αν φεύγω από κάπου.
Αν αυτό είναι φυγή
ή αν πηγαίνω κάπου.
Κάπου που δεν είσαι εκεί».

Η Ελεονόρα τους ήξερε αυτούς τους στίχους, τους είχε σιγοτραγουδήσει δεκάδες φορές οδηγώντας μόνη το αυτοκίνητό της και είχε φτάσει η στιγμή που καθόταν απέναντι από τη γυναίκα που τους είχε γράψει. «Μπορεί κανείς να φεύγει από παντού, αλλά δεν ξεφεύγει από τον εαυτό του» μουρμούρισε η στιχουργός σκίζοντας μια σελίδα από το τετράδιό της. «Για σένα» της είπε αποφασιστικά, χαρίζοντάς της το πρωτότυπο.

«Γιατί;» αιφνιδιάστηκε η Ελεονόρα, κοιτάζοντας τα τρεμάμενα γράμματα, τις μικροδιορθώσεις της, τις λέξεις που είχε σβήσει προκειμένου να καταλήξει στο τελικό κείμενο.

«Δεν χωράει γιατί στο δώρο» της απάντησε η στιχουργός χαμογελώντας.

Η Ελεονόρα είχε μάθει να αντιμετωπίζει με επιφύλαξη την ξαφνική γενναιοδωρία. Για ώρες μετά σκεφτόταν τι θα είχε ακολουθήσει αν εκείνη τη στιγμή δεν εμφανιζόταν από το πουθενά η μητέρα της στιχουργού, αν δεν τις διέκοπτε.

Η ηλίκιωμένη γυναίκα διέσχισε το σαλόνι αμίλητη, φερόντας το νυχτικό της. Πέρασε από δίπλα της τη στιγμή που τακτοποιούσε το πολύτιμο χαρτί με τους στίχους ανάμεσα στις σημειώσεις της. Η Ελεονόρα σηκώθηκε για να χαιρετήσει, αλλά η γυναίκα δεν γύρισε ούτε να την κοιτάξει.

«Η μαμά εδώ και δυο χρόνια σταμάτησε να μιλάει» ψιθύρισε η στιχουργός κάνοντάς της νόημα να καθίσει.

Η Ελεονόρα ξαναβולεύτηκε στην πολυθρόνα της τσεκάροντας την οθόνη του καταγραφικού της που μετρούσε ήδη τρεις ώρες μιας χειμαρρώδους συνέντευξης. Τόσες χρειάστηκε η στιχουργός για να τη γοητεύσει και στη συνέχεια να την αιφνιδιάσει με την απρόσμενη αποκάλυψη για την άνοια, τη σιωπή και τη συγκατοίκηση με το φάντασμα της μητέρας της που κρυβόταν στον πρώτο όροφο της μονοκατοικίας της. Κρυβόταν; Την έκρυβε; Η Ελεονόρα θα δυσκολευόταν να αποφασίσει αργότερα, όταν την ανέκριναν, όταν ξανάκουγε μόνη στο δωμάτιο του ξενοδοχείου την τελευταία τους ηχογραφημένη συνομιλία.

«Θέλεις λίγο κρασί;» της πρότεινε η στιχουργός, αγνοώντας τη μητέρα της που στεκόταν στο παράθυρο. Το κεφάλι της ηλίκιωμένης ακούμπησε βαρύ στο τζάμι, άδαιο, με δυο τρύπες στη θέση των ματιών. Ήταν σαφές ότι η στιχουργός θα προτιμούσε να κυκλοφορεί χωρίς μητέρα, με τη ζωή της ελεύθερη, απαλλαγμένη από τη φροντίδα που την έπνιγε. Η Ελεονόρα θυμήθηκε ένα άλλο τραγούδι της, που έλεγε

ότι το παρελθόν είναι φτιαγμένο από φαντάσματα και το μέλλον από όνειρα. Τι έμενε για το παρόν; Ένα επικίνδυνο πέρασμα ήταν, ένας στενός διάδρομος μ' ένα φάντασμα που είχε γλιστρήσει μόλις απ' την ομίχλη του πρώτου ορόφου.

«Αφού κάτι μας σκοτώνει, ας είναι αυτό που αγαπάμε» μονολόγησε η στιχουργός γεμίζοντας το ποτήρι της με κρασί. Ήταν δύσκολο να πει κανείς αν αναφερόταν στη μητέρα της ή στο ποτό. Η Αθηνά Βούρου ήξερε να πίνει, να γράφει εντυπωσιακές ρίμες και να αυτοσαρκάζεται. Από την αρχή της συνέντευξης κρατούσε τα πόδια της διπλωμένα πάνω στον καναπέ και στα δάχτυλά της ζάλιζε ένα ποτήρι λευκό κρασί. Όπως μιλούσε, τα χέρια της τινάζονταν στον αέρα και οι καρποί της έσπαγαν σαν κύκνοι που ήταν καταδικασμένοι να ζουν καρφωμένοι στους ώμους της. Η Ελεονόρα χάζευε τα δάχτυλά της υπνωτισμένη. Αυτό το μελαχρινό ζωτικό είχε γράψει τα πιο γνωστά τραγούδια της γενιάς τους. Το πρόσωπό της χωριζόταν στα δύο στο ύψος των ζυγωματικών, σαν να είχε τοποθετήσει κάποιος στη μέση το σύνορο δυο εχθρικών χωρών. Ένα εντυπωσιακό χαμόγελο καταλάμβανε το κάτω μέρος, αλλά ανεβαίνοντας προς τα πάνω δυο μαύροι κύκλοι τη βύθιζαν στο σκοτάδι τους.

Η Ελεονόρα στράφηκε προς το παράθυρο. Ένα μαύρο σύννεφο κουλουριαζόταν πάνω από τα κεφάλια τους. Συνειδητοποίησε ότι ο καιρός είχε αλλάξει απότομα, χωρίς να το πάρει είδηση. «Την αγαπούσες τη μητέρα σου;» πέταξε ξαφνικά. Τι λάθος ήταν αυτό; Η γυναίκα στεκόταν ακόμη εκεί δίπλα τους, δεν είχε πεθάνει. Πώς είχε ξεστομίσει αυτή την ερώτηση;

«Αν την αγαπώ;» τη διόρθωσε η στιχουργός. «Η αγάπη είναι σαν φάντασμα. Πολλοί ισχυρίζονται ότι το έχουν δει, αλλά ποιος μπορεί να είναι σίγουρος αν δεν υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας;»

«Φάντασμα» επανέλαβε μηχανικά η Ελεονώρα, ψάχνοντας να βρει κάποιες ομοιότητες ανάμεσα στη στιχουργό και τη μητέρα της. «Νοράκι, οι γέροι μοιάζουν περισσότερο μεταξύ τους παρά με τα παιδιά τους» θυμήθηκε μια ατάκα του πατέρα της, που την έλεγε στα τελευταία του, όταν εκείνη ξημεροβραδιαζόταν στο νοσοκομείο δίπλα του. Μόνη, χωρίς τη μητέρα της. Το δικό της φάντασμα δεν είχε πρόσωπο. Δεν μπορούσε να θυμηθεί το πρόσωπό της, τη χροιά της φωνής της, τη μυρωδιά της. Στο σκοτεινό διαμέρισμά του πατρικού της στο Παγκράτι συναντούσε από παιδί μόνο το σκαμμένο πρόσωπο του πατέρα της, που δεν ξαναπαντρεύτηκε, που τη φώναζε Νόρα, Νοράκι, που δεν της γνώρισε ποτέ κάποια ερωμένη του, που επαναλάμβανε από τότε που έχασε τη μητέρα της ότι αυτή ήταν η μοναδική γυναίκα της ζωής του, πετώντας στα πόδια της μια αφοσίωση που δεν του την είχε ζητήσει. Ο πατέρας της Ελεονώρας είχε πια χαθεί και, μαζί με αυτόν, είχε εξαφανιστεί όχι μόνο η αφοσίωσή του, αλλά η τελευταία της άγκυρα στον κόσμο. Έπλεε μόνη σ' ένα αχαρτογράφητο πέλαγος που δεν οδηγούσε πουθενά. Κάποιες φορές ένιωθε ότι ταξίδευε στην κοιλιά μιας φάλαινας, μέσα στο σκοτάδι, ακούγοντας μόνο τον ήχο του νερού, χωρίς να μπορεί να οδηγήσει η ίδια τα πράγματα. Παραδόξως, αυτή η αίσθηση είχε κάτι καθησυχαστικό. Ένιωθε ασφαλής μέσα στον κίνδυνο. Τι χειρότερο μπορούσε

να της συμβεί; Την είχε καταπιεί ήδη η ιστορία. Η ιστορία της. Ήταν ζωντανή και άφαντη, παραδομένη στις ορέξεις ενός κήτους που έπλεε στο χάος.

«Με αναγνωρίζει όλο και πιο σπάνια» μουρμούρισε η στιχουργός, που δεν ήξερε τίποτα για την οικογένεια της Ελεονόρας. «Συνήθως δεν βγαίνει από το υπνοδωμάτιό της, γι' αυτό της έβαλα μια κάμερα στο ταβάνι, από αυτές που παρακολουθούν τα μωρά». Οι γέροι έμοιαζαν μεταξύ τους, έμοιαζαν και με τα μωρά. Η αρχή και το τέλος του κύκλου ήταν πάντα ένα και το αυτό. «Τις προάλλες πετάχτηκε έξω στο μπαλκόνι κι έμεινε να κοιτάζει το κενό» συνέχισε η στιχουργός. «Φοβήθηκα. Από τότε κρατάω κλειδωμένη την μπαλκονόπορτά της» είπε ανάβοντας την οθόνη του κινητού της για να της δείξει το δωμάτιο της μητέρας της.

Η κάμερα ήταν πράγματι στραμμένη στην μπαλκονόπορτα κι έβλεπε στην πίσω πλευρά του σπιτιού. Μια φθαρμένη πολυθρόνα, μια ντουλάπα, η άκρη του κρεβατιού ήταν όσα πρόφτασε να δει η Ελεονόρα προτού να στραφεί ξανά στην ηλικιωμένη γυναίκα που στεκόταν ακόμη δίπλα τους. Τις άκουγε; Καταλάβαινε κάτι; Δεν ήταν σίγουρη. Τα λεπτά της δάχτυλα έμοιαζαν με ξέφτια, όπως κρέμονταν από τα μανίκια του νυχτικού της. Το διάφανο ύφασμα διέγραφε τα πλευρά και το πεσμένο στήθος της, την τουμπανιασμένη κοιλιά της, το κενό από τα είκοσι κιλά που είχε χάσει τα τελευταία δυο χρόνια. Ένα αεράκι απ' το μισάνοιχτο παράθυρο του ισογείου ανακάτευε τα μαλλιά της και την έκανε να δείχνει κάπως αστεία. Ένα παιδί εβδομήντα οκτώ ετών μπροστά σε μια αιωνόβια ελιά που έκρυβε τη θεά προς το

βουνό. «Μέχρι να χάσει το μυαλό της, μ' έπαιρνε δέκα τηλέφωνα την ημέρα» είπε η στιχουργός. «Την κυρίευε ένα μόνιμο άγχος ότι μου έχει συμβεί κάτι κακό. Κάτι εξωφρενικό. Μ' έβλεπε να πεθαίνω σε τροχαία, σε τρομοκρατικές επιθέσεις, σε εκρήξεις στο μετρό. “Δεν είμαστε και στη Βηρυτό” της έλεγα. Η έγνοια για ό,τι αγαπάς έχει κάτι σκοτεινό, έτσι δεν είναι; Τώρα φοβάμαι εγώ γι' αυτήν».

«Λένε ότι ο εγκέφαλός μας κάνει κατά 95% αρνητικές σκέψεις» επιχείρησε να δικαιολογήσει το μητρικό άγχος η Ελεονόρα, παρόλο που της ήταν άγνωστο.

«Και κάποιος θα έλεγε ότι αυτή είναι μια αρνητική σκέψη για τον ίδιο τον εγκέφαλο» την προκάλεσε η στιχουργός.

Η γυναίκα γύρισε και τις κοίταξε με το βλέμμα της άδειο κι αμέσως μετά ξαναστράφηκε στο παράθυρο. Το ισόγειο του σπιτιού ήταν ένα με το έδαφος. Τρεις μεγάλες τζαμαρίες περιμετρικά στο δωμάτιο έδιναν την αίσθηση ότι τόση ώρα καθόντουσαν έξω. Το σπίτι των διακοσίων τετραγωνικών έμοιαζε με γυάλινο κύβο που κάποιος τον είχε φυτέψει στρατηγικά στο σημείο για να εποπτεύει την περιοχή. Χελώνες, καρακάξες, ένας τσαλαπετεινός και τρεις καλοθρεμμένες γάτες έκοβαν βόλτες στο ξερό χώμα. «National Geographic» είχε σχολιάσει η Ελεονόρα την πρώτη μέρα που στρογγυλοκάθισε στον αφράτο καναπέ και την είδε να σκάει στα γέλια. «Σκωπτική με το καλημέρα σας. Καλά θα πάει αυτό» της είχε απαντήσει. Παραδόξως, τρεις εβδομάδες μετά, πήγαινε πράγματι καλά μεταξύ τους. Ίσως γιατί η Ελεονόρα είχε φροντίσει ν' ανοίξει από την αρχή τα χαρτιά της. «Η δημόσια ζωή σου είναι λίγο πολύ γνωστή»

της είχε πει αποφασιστικά. «Για την ιδιωτική σου ζωή έχουν μάθει αρκετά από τις κουτσομπολίστικες εκπομπές. Αυτό που μας ενδιαφέρει είναι το μυστικό, πώς γράφεις, πώς ζεις, πώς καταφέρνεις να κάνεις από το άπιαστο, διαφορετικά δεν έχει νόημα η βιογραφία». Η στιχουργός την είχε καρφώσει στα μάτια και είχε χαμογελάσει συναινώντας σε ό,τι επρόκειτο να ακολουθήσει. Ύπήρχε ανάμεσά τους ο απαραίτητος ηλεκτρισμός, αυτός που έκανε την κουβέντα τους ενδιαφέρουσα, που επέτρεπε την αδιακρισία και στο μέλλον θα έκανε ενδιαφέρον το βιβλίο τους. Οι συνεντεύξεις, άλλωστε, ήταν η ειδικότητα της Ελεονώρας στην εφημερίδα, αποδεικνύοντας ότι δεν είχαν πάει στράφι οι σπουδές στην ψυχολογία – κι ας μην εξάσκησε ποτέ το επάγγελμα.

«Επαρκώς διεισδυτική, μερικώς αποκαλυπτική, ακραιφνώς γοητευτική» χαρακτήριζε τη δουλειά της ο αρχισυντάκτης της. «Θα μπορούσες να γίνεις καλή ανακρίτρια» είχε σχολιάσει κοιτάζοντας το υλικό της και χαϊδεύοντας το γκρίζο μουστάκι του. Στην τελευταία συνάντησή τους, ο αρχισυντάκτης είχε εστιάσει σε μια φωτογραφία του άνδρα της στιχουργού. «Ξέρεις τι λένε; 'Ότι το μουστάκι είναι ο φερετζές του πούστη». «Έχεις κι εσύ μουστάκι» τον είχε κόψει η Ελεονώρα. «Αλλά το θέμα είναι ότι εγώ δεν είμαι καθόλου πούστης» έσπευσε να διευκρινίσει ο υπηρέτης της πολιτικής ορθότητας. «Πώς το μουστάκι έγινε από ανδρισμός πουστιά είναι ένα μυστήριο» είπε κι εξακολούθησε να χαϊδεύει τη φωτογραφία. «Είναι λίγο φλώρος ο άνδρας της, δεν νομίζεις; Πώς κατάφερε αυτός ο χαλβάς να ρίξει τέτοια γυναίκα;» επέμεινε κολλώντας τη φωτογραφία στο

πρόσωπό του. Η Ελεονόρα είχε κάνει έναν μορφασμό δυσάρεσκειας. «Δεν νομίζω ότι είναι σωστό...» επιχείρησε να διαμαρτυρηθεί, αλλά έπεσε σε τοίχο. «Μακριά από μένα τα woke, τα metoo και οι lgbt, ωμέγα, ζήτα παπαριές» ανέκοψε την επίθεσή της. Ήταν υποχρεωμένη να τον ανέχεται, να τρώει στη μάπα την ξινίλα, τα σεξιστικά σχολιάκια και τους μορφασμούς του. Ο πατέρας της Ελεονόρας, όταν έμαθε ότι θα έπιανε δουλειά στην εφημερίδα του, της είπε ότι τον γνώριζε από τη δεκαετία του '80, τότε που οι εφημερίδες είχαν κάποια αίγλη και οι δυο τους δούλευαν σε διπλανά γραφεία. Μπορεί με τα χρόνια να είχαν χαθεί, αλλά τον θυμόταν πεντακάθαρα. «Συνειδητοποιείς πόσο καλή μνήμη έχεις με όσους προσπαθείς να ξεχάσεις» της είχε πει κι αυτό ήταν το μοναδικό του σχόλιο για τον τύπο που της άνοιξε την πόρτα του γραφείου του την πρώτη μέρα της στη δουλειά, ξεκαθαρίζοντάς της ότι καταλάβαινε πως κάποιοι του την είχαν φυτέψει. «Δεν είναι η πρώτη φορά που μου σπρώχνουν κάποια κουκλίτσα» είπε, κάνοντάς σαφές ότι αυτή η κουκλίτσα έπρεπε στο εξής να λογοδοτεί σ' αυτόν, άσχετα αν αναγνώριζε ότι είχε κάποια υποχρέωση στον πατέρα της λόγω της παλιάς τους γνωριμίας.

Η Ελεονόρα ένιωθε ότι επί τρία χρόνια έκανε ακριβώς αυτό. Λογοδοτούσε σε αυτό το μoustάκι που της ανέθετε τις συνεντεύξεις, που την πίεζε με τις προθεσμίες, που είχε κάνει τη συμφωνία με τη δισκογραφική για την κυκλοφορία της βιογραφίας της στιχουργού, σε αυτόν τον τύπο που θα διένειμε το βιβλίο με την εφημερίδα του, σε αυτόν που ήταν ο μοναδικός συνάδελφος που είχε έρθει στην κηδεία του

πατέρα της. Είχαν περάσει δυο χρόνια από την ημέρα της κηδείας, όταν αποχαιρέτησε τον μόνο πραγματικό δεσμό που είχε ποτέ, χωρίς να της ανατεθεί κάτι πραγματικά σπουδαίο, μέχρι που το μουστάκι την ειδοποίησε για τη δουλειά με τη στιχουργό. Έτσι είχε βρεθεί να κυνηγάει ένα «βέβαιο μπεστ σέλερ», όπως της είπε. «Ποιο βιβλίο πουλάει είκοσι ή τριάντα χιλιάδες αντίτυπα σε μια μέρα;» Μάλλον είχε δίκιο. Ακόμη κι αν χαρίζονταν τα βιβλία, ελάχιστοι πια είχαν την υπομονή να τα διαβάσουν. Η Ελεονόρα γνώριζε βέβαια πως η βιογραφία ήταν απλά το πρόσχημα για να σκαλίσει το παρελθόν της στιχουργού. Όπως γνώριζε ότι στην πραγματικότητα δεν ήταν ο αρχισυντάκτης της αυτός που είχε πάρει την απόφαση να βρεθεί η ίδια εκεί, στη μέση του πουθενά, με αυτή τη γυναίκα που την κάρφωνε στα μάτια σαν να περίμενε πάντα κάτι περισσότερο από αυτήν. Κάτι που αδυνατούσε να καταλάβει.

«Δυο ολόκληρα χρόνια η μαμά είναι σε αυτή την κατάσταση» επανέλαβε η στιχουργός ξεχειλίζοντας το ποτήρι της με κρασί. Η Ελεονόρα δεν έπινε, μόνο έβρεχε τα χείλη της, ίσα να μη δείχνει αυτό που πραγματικά ήταν εκείνο το πρωί. Μαγκωμένη. Η δουλειά δεν προχωρούσε όπως περίμενε. Η στιχουργός απέφευγε να μιλήσει για κάτι πιο βαθύ, για την οικογένειά της, για το παρελθόν της έξω από τη δουλειά και όλα όσα μπορεί να ήταν πραγματικά ενδιαφέροντα. Δεν ήταν ακόμη μεσημέρι κι έπιναν, σχεδόν φλέρταραν ατάκα στην ατάκα, αναμασώντας παλιούς στίχους, παίζοντας πινγκ πονγκ με υπονοούμενα, μέχρι που εμφανίστηκε η μητέρα της.